

95/21

Kontrolní závěr z kontroly hospodaření příspěvkových a rozpočtových organizací v působnosti Ministerstva zahraničních věcí

Kontrola byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1995 pod číslem 95/21.

Cílem kontroly bylo prověřit dodržování právních předpisů při hospodaření příspěvkových a rozpočtových organizací v působnosti Ministerstva zahraničních věcí a nakládání se státním majetkem, ke kterému vykonávají právo hospodaření.

Kontrolu provedli kontroloři NKÚ z odborů státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, státních příjmů, hospodářské politiky a obrany a bezpečnosti v období od srpna do prosince 1995 na Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen "ministerstvo") a u jím zřízených organizací:

Sekretariát České komise pro UNESCO, rozpočtová organizace (dále jen "Sekretariát"),

Diplomatický servis, příspěvková organizace (dále jen "DS"),

Ústav mezinárodních vztahů, příspěvková organizace (dále jen "ÚMV"),

Správa speciálních spojení, rozpočtová organizace (dále jen "SSS"),

Správa českých center, příspěvková organizace (dále jen "SČC").

Kontrolováno bylo období let 1994 až 1995 (do ukončení kontroly).

Námítky proti obsahu kontrolních protokolů podaly všechny kontrolované osoby a byly vypořádány rozhodnutími vedoucích skupin kontrolujících. O odvolání proti rozhodnutí o námitkách podaném DS rozhodlo Kolegium NKÚ nařízením došetření věci. Proti výsledku došetření se organizace neodvolala.

Kolegium NKÚ na svém zasedání dne 19. 2. 1996

schválilo usnesením č. 8/V/9
kontrolní závěr v tomto znění:

A. Ministerstvo porušilo:

a) ustanovení § 31 odst. 5 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon č. 576/1990 Sb."), které mj. stanoví:

"Zřizovatel je povinen zabezpečit oznámení o zřízení ... rozpočtové nebo příspěvkové organizace v Ústředním věstníku České republiky, a to s uvedením

údajů podle odstavce 2. Oznamovací povinnost neplatí v případě, že by byly ohroženy zájmy obrany a bezpečnosti státu.";

O d ů v o d n ě n í:

Ministerstvo nezabezpečilo oznámení o zřízení rozpočtových a příspěvkových organizací ve své působnosti v Ústředním věstníku České republiky. Oznamovací povinnost byla splněna až v průběhu kontroly NKÚ v roce 1995.

b) ustanovení § 31 odst. 2 písm. e) zákona č. 576/1990 Sb., které mj. stanoví:

"Zřizovatel vydá o vzniku organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat: ...

e) vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření, ...";

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušilo ministerstvo tím, že organizacím Sekretariát, SSS a ÚMV nevymezilo ve zřizovacích listinách majetek, ke kterému mají právo hospodaření, v souladu se zněním zákona, ale uvedlo pouze majetek, ke kterému si právo hospodaření ponechalo. V případě DS vymezilo majetek s právem hospodaření v rozsahu jeho právního předchůdce, bývalé organizace s federální působností a tomu odpovídajícím majetkovým poměrům.

c) ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, úplné znění vyhláška č. 450/1992 Sb., (dále jen "zákon č. 1/1991 Sb."), které mj. stanoví:

"Právo občana na zaměstnání se zabezpečuje především jeho pracovním uplatněním v zaměstnání ... Právnická nebo fyzická osoba je povinna plnění běžných úkolů vyplývajících z předmětu její činnosti zajišťovat svými zaměstnanci, které k tomu účelu zaměstnává v pracovních vztazích podle zákoníku práce; ...";

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení bylo porušeno tím, že ministerstvo zaměstnávalo v roce 1994 a 1995 v pracovním poměru zaměstnance, kteří dlouhodobě vykonávali práci pro Sekretariát, SSS a ÚMV. U organizací Sekretariát a SSS byli v pracovním poměru k ministerstvu i pracovníci, kteří vykonávali funkce vedoucích organizací. Jmenování ředitelů těchto organizací v souladu se zřizovací listinou ministerstvo neuskutečnilo.

d) ustanovení § 16 odst. 4 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního

rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "vyhláška č. 205/1991 Sb."), které stanoví:

"V návaznosti na závazně stanovené ukazatele v odstavci 1 a odstavci 2 stanoví zřizovatel příspěvkové organizaci rovněž hospodářský výsledek, tj. rozdíl mezi plánovanými náklady a výnosy, jako základ pro výpočet objemu přidělů do jejích fondů po ukončení hospodářského roku."

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení porušilo ministerstvo tím, že nestanovilo v letech 1994 a 1995 organizaci ÚMV hospodářský výsledek.

e) ustanovení § 31 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které stanoví:

"Ústřední orgán otevírá rozpočtové limity pro vlastní hospodaření, rozpočtové limity rozpočtových a příspěvkových organizací, jejichž je zřizovatelem, a dále zvláště limity pro čerpání investičních a zvláště pro čerpání neinvestičních dotací ze státního rozpočtu republiky pro ostatní organizace v jeho působnosti."

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušilo ministerstvo tím, že v letech 1994 a 1995 neotevřelo pro organizace Sekretariát a SSS rozpočtové limity pro vlastní hospodaření těchto organizací. Tato skutečnost ovlivnila porušení předpisů u dále uvedených kontrolovaných osob.

f) ustanovení § 6 odst. 1 a 2 a odst. 3 písm. a) zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 21/1993 Sb., které stanoví:

"Ministerstvo zahraničních věcí je ústředním orgánem státní správy České republiky pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc a koordinuje vnější ekonomické vztahy."

"Ministerstvo zahraničních věcí zabezpečuje vztahy České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením, koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce."

"Ministerstvo zahraničních věcí zejména

a) koordinuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy v oblasti zahraničních vztahů na jim svěřených úsecích státní správy, ...";

O d ů v o d n ě n í:

Ministerstvo stanovilo ve zřizovacích listinách ze dne 1. 1. 1993 a ve Statutu SČC organizací DS a SČC roz-

sah činnosti, který přesahuje vymezený okruh působnosti ministerstva. U organizace DS legalizovalo poskytování služeb nejen diplomatickým zastoupením druhých států v ČR, ale i "dalším právníkům a fyzickým osobám, které mají sídlo na území ČR". U organizace SČC umožnilo zajišťování služeb pro české podnikatelské subjekty v zahraničí tak, že s jejich pracovníky uzavírá zaměstnanecký pracovní vztah s výhodami členů diplomatické mise. Tato skutečnost byla již konstatována v kontrolním závěru z kontroly č. 39/94 na tomto ministerstvu.

g) ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 145/1991 Sb., o usměrňování mzdových prostředků rozpočtových a příspěvkových organizací, ve znění pozdějších předpisů, kde je mimo jiné uvedeno:

"Výše mzdových prostředků příspěvkových organizací se usměrňuje v rámci finančního vztahu (příspěvku nebo odvodu) závazně stanoveného zřizovatelem ...";

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušilo ministerstvo tím, že pro rok 1994 nestanovilo SČC výši mzdových prostředků.

B. Organizace zřízené ministerstvem

1. Sekretariát porušil:

a) ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Rozpočtová organizace sestavuje svůj rozpočet příjmů a výdajů podle rozpočtové skladby. Veškeré dosažené rozpočtové příjmy v rámci svého hospodaření soustřeďuje na příslušném příjmovém rozpočtovém účtě a uhrazuje všechny rozpočtové výdaje jen z příslušných výdajových rozpočtových účtů zřízených u banky nebo spořitelny (dále jen 'peněžní ústav')...";

O d ů v o d n ě n í:

V důsledku toho, že zřizovatel této rozpočtové organizaci nepřidělil limit rozpočtových prostředků, nestavila organizace ani vlastní rozpočty na léta 1994 a 1995 a nemá vlastní výdajový rozpočtový účet u peněžního ústavu.

b) ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Rozpočtová organizace zřizuje tyto fondy: ..., b) fond kulturních a sociálních potřeb, c) rezervní fond."

O d ů v o d n ě n í:

Organizace v letech 1994 a 1995 nezřídila rezervní fond a fond kulturních a sociálních potřeb.

c) ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, (dále jen "zákon č. 563/1991 Sb."), které mj. stanoví:

"Účetní jednotky, které jsou právníckými osobami, vedou účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku; ...";

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení porušila organizace tím, že nevede účetnictví ani o příjmech a výdajích souvisejících s vlastní činností, ani o prostředcích UNESCO poskytnutých České republice, které organizace z pověření státu spravuje.

d) ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 1/1991 Sb., jehož znění je uvedeno v části A písm. c);

O d ů v o d n ě n í:

Pracovníci, kteří vykonávají dlouhodobě v Sekretariátu práci, nemají uzavřen pracovní-právní vztah s touto organizací, ale jsou zaměstnanci ministerstva.

2. DS porušil:

a) ustanovení § 7 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., které stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem."

"Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem a inventarizovala majetek a závazky.";

O d ů v o d n ě n í:

Organizace od svého zřízení, tj. od 1. 1. 1993, neprovedla inventarizaci veškerého majetku, kterou by prokázala, zda stav majetku vedený v účetnictví odpovídá skutečnosti. Kontrolou bylo např. zjištěno, že na účtech majetku organizace byly v kontrolovaném období vedeny položky majetku, který byl protokolárně předán Slovenské republice v důsledku rozdělení federativní republiky. Organizace účtovala o vlastnictví cených papírů, k jejichž emisi vůbec nedošlo.

Evidence pohledávek organizace za nájemci a podnájemci je neprůkazná. Od roku 1992 do zahájení kontroly neprováděla organizace dokladové inventarizace závazků a pohledávek. Kontrolou byly zjištěny případy, kdy organizace účtovala o pohledávkách, které neměly podklad v uzavřených smlouvách o nájmu a podnájmu, např. proto, že smluvní vztah byl již ukončen. Analytická evidence pohledávek není zpracovávána kumulovně v návaznosti na účetní evidenci, ale odděleně za jed-

notlivé roky. Důsledkem toho je nesoulad mezi evidencí jednotlivých smluvních případů (na kartách) a účetní evidencí. Tak došlo k situaci, kdy organizace rozeslala na 13 zastupitelských úřadů dopisy, kterými upomíná dlužné částky nájemného k 31. 5. 1995 v celkové výši cca 29 335 tis. Kč, přičemž konečný zůstatek na příslušném účtu pohledávek ke stejnému datu činí cca 8 109 tis.Kč.

Přijaté platby, které neobsahují potřebné identifikační údaje pro správné zaúčtování, vede organizace na účtu 325 002 - Ostatní závazky - nevyjasněné platby, který dosáhl v období XII/1994 výše 5 703 627,41 Kč. Do konce období VIII/1995 byl snížen na 3 499 439,27 Kč. Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že tento účet neobsahuje pouze závazky, ale i platby na vrub organizace.

b) ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění, které mj. stanoví:

"U subjektů, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání se za zdanitelné plnění považují plnění, u nichž příjmy z těchto plnění podléhají dani z příjmů ...";

O d ů v o d n ě n í:

Organizace vykonává pouze činnosti uvedené ve zřizovací listině. Podle § 18 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, jsou příspěvkové organizace právnické osoby, které nejsou zřízeny za účelem podnikání. Příjmy z jejich hlavní činnosti nebyly předmětem daně z příjmů. Přesto se organizace přihlásila jako plátce daně z přidané hodnoty, v daňovém přiznání uváděla neoprávněně tržby z hlavní činnosti jako zdanitelné plnění a uplatňovala nárok na odpočet daně na vstupu.

c) ustanovení § 18 odst. 4 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. ukládá:

"Příspěvková organizace provádí odvod z provozu a odvod z odpisů v průběhu roku zálohově do rozpočtu zřizovatele na jeho příjmový účet, a to nejpozději třetího dne před koncem každého měsíce ve výši 1/12 celoročně stanoveného odvodu ...";

O d ů v o d n ě n í:

Organizace porušila uvedené ustanovení tím, že v roce 1994 a 1995 poukazovala zálohy na odvody ze svého hospodaření až s měsíčním zpožděním.

3. ÚMV porušil:

a) ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí ...",

a ustanovení § 24 odst. 1 písm. b) téhož zákona, které mj. stanoví:

"Při oceňování majetku a závazků a při účtování o výsledku hospodaření účetní jednotky berou za základ ...

b) rizika, ztráty a znehodnocení, které se týkají majetku a závazků a jsou účetním jednotkám známy ke dni sestavení účetní závěrky."

O d ů v o d n ě n í:

Uvedená ustanovení porušila organizace tím, že vzniklou škodu na majetku organizace nezaúčtovala do účetního období, se kterým časově souvisela. Jednalo se o havárii služebního vozidla, ke které došlo 21. 11. 1994. Ocenění vozidla po havárii znalcem bylo vypracováno dne 14. 12. 1994. Vyřazení z evidence, vypořádání a zaúčtování případu bylo provedeno 31. 1. 1995. V účetním období roku 1994 nebylo o účetním případě účtováno.

b) ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek, rozsah údajů ke zveřejnění z účetní závěrky ..., které stanoví federální ministerstvo financí a vyhláší je oznámením o jejich vydání ve Sbírce zákonů."

O d ů v o d n ě n í:

Organizace porušila uvedené ustanovení tím, že v letech 1994 a 1995 nesledovala na příslušných podrozvahových účtech využívání cizího hmotného majetku, který užívala, ale nevlastnila, ani k němu neměla právo hospodaření. Dále v roce 1995 zaúčtovala příjem investiční dotace ve prospěch účtu 691 - Provozní dotace. Při nákupu osobního automobilu neprovedla souvztažný účetní zápis.

c) ustanovení § 6 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 odst. 1 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou ..."

a ustanovení § 18 odst. 1 téhož zákona, které definuje obsah účetní závěrky:

"a) rozvaha (bilance),

b) ...; u rozpočtových organizací výkaz o plnění rozpočtu,

c) příloha."

O d ů v o d n ě n í:

Uvedená ustanovení porušila organizace tím, že nezpracovala ve stanoveném rozsahu účetní závěrku. V průběhu roku 1994 a 1995 nezpracovala přílohovou část k účetním závěrkám.

d) ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k poslednímu dni účetního období ...; účetní jednotky, které jsou právníckými osobami, sestavují rozvahu také ke dni svého vzniku ..."

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušila organizace tím, že v kontrolovaném období nesestavila rozvahu.

e) ustanovení § 25 odst. 1 písm. i) zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví ... oceňují účetní jednotky těmito závaznými způsoby: ...

i) nehmotný majetek kromě pohledávek vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady nebo reprodukčními pořizovacími cenami ..."

O d ů v o d n ě n í:

Organizace neocenila výsledky výzkumné činnosti a nevedla je v předepsané evidenci. Předmětem činnosti organizace je provádění vědeckého výzkumu mezinárodních vztahů. Z kontroly vyplynulo, že o výsledcích této činnosti nebylo na příslušných účtech (012 - Nehmotné výsledky výzkumné a obdobné činnosti, 014 - Ocenitelná práva) v průběhu roku 1994 a 1995 (do doby ukončení kontroly) účtováno.

f) ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., které stanoví:

"Skutečné stavy majetku a závazků se zjišťují inventurou fyzickou u majetku hmotné povahy, popřípadě nehmotné povahy, nebo dokladovou u závazků a u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru; tyto stavy se zaznamenávají v inventurních soupisech, které musí být podepsány osobou odpovědnou za provedení inventarizace."

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení porušila organizace tím, že nezjistila v roce 1994 skutečný stav majetku fyzickou inventurou a nezabezpečila vyhotovení inventurních soupisů v souladu se zákonem. Inventurní soupisy nebyly podepsány osobou, odpovědnou za provedení inventarizace.

g) ustanovení § 29 odst. 3 vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Rozsah a podmínky hospodářské činnosti stanoví obecně závazný právní předpis. V případě, že rozsah a podmínky nejsou takto stanoveny, stanoví je pro příspěvkové organizace zřízené ústředním orgánem tento ústřední orgán ..."

O d ů v o d n ě n í:

Organizace porušila uvedené ustanovení tím, že v kontrolovaném období vykonávala nad rámec předmětu činnosti, vymezeného ve zřizovací listině a platném statutu při ediční činnosti i činnost reklamní a inzertní. Výnosy a náklady této činnosti v účetnictví sledovala spolu s hlavní činností organizace.

h) ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 1/1991 Sb., jehož znění je uvedeno v části A písm. c);

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušila organizace tím, že v období od 1. 4. 1993 do 1. 8. 1994 neměla uzavřeny se svými pracovníky pracovní smlouvy, ale postupovala podle pracovních smluv, které se zaměstnanci uzavřelo ministerstvo svým jménem.

i) neoprávněně postupoval podle ustanovení § 6 odst. 2 nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb."), které mj. stanoví:

"Zaměstnanci, kterému § 73 odst. 2 až 4 zákoníku práce ukládá větší rozsah základních povinností a omezení než jiným zaměstnancům, přísluší platový tarif podle odstavce 1 zvýšený o částku, která odpovídá 25 % platového tarifu desátého platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen; ...";

O d ů v o d n ě n í:

Organizace neoprávněně vyplácela v období od 1. 4. 1993 do 31. 7. 1994 o 25 % zvýšený platový tarif, přestože se na ni jako příspěvkovou organizaci nařízení vlády nevztahovalo.

4. SSS porušila:

a) ustanovení § 4 odst. 1 a 2 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky, které jsou právníckými osobami, vedou účetnictví ode dne svého vzniku až do dne svého zániku; ..."

"Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek ...",

a ustanovení § 6 odst. 4 téhož zákona, které mj. stanoví:

"Účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 odst. 1 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou ...",

dále ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., jehož znění je uvedeno v části B bod 1a),

a ustanovení § 7 odst. 1 vyhlášky č. 205/1991 Sb., jehož znění je uvedeno v části B bod 1 b);

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušila rozpočtová organizace tím, že nevedla účetnictví o příjmech a výdajích spojených se svou činností, neměla zřízeny předepsané účty pro příjmy a výdaje, nesestavovala rozpočet, nezřídila předepsané fondy.

b) ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. 1/1991 Sb., jehož znění je uvedeno v části A písm. c);

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušila organizace tím, že připustila stav, kdy pracovníci organizace, kteří pro ni vykonávají dlouhodobě práci, nejsou v pracovním poměru s organizací, ale jsou zaměstnanci ministerstva.

5. SČC porušila:

a) ustanovení § 32 odst. 3 zákona č. 576/1990 Sb., které stanoví:

"Příspěvkové organizace jsou povinny dbát, aby plnily určené úkoly a dodržely stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu republiky, případně rozpočtu svého zřizovatele.";

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušila organizace tím, že při zpracování rozpočtu na rok 1995 nerespektovala výši limitu mzdových prostředků stanovenou zřizovatelem a ve svém rozpočtu předpokládala mzdové prostředky vyšší o 2 901 tis. Kč.

b) ustanovení § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen 'účetní období');..."

"Účetním obdobím je kalendářní rok.";

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení porušila organizace tím, že nedodrží kalendářní rok jako účetní období. Z hlediska finančního hospodaření přistupuje k českým centrům v zahraničí jako k zastupitelským úřadům v zahraničí a s odvoláním na interní směrnice bývalého Federálního ministerstva zahraničních věcí pro čs. zastupitelské úřady používá pro ně účetní období od 1. listopadu do 31. října.

c) ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., jehož znění je uvedeno v části B bod 2 a);

O d ů v o d n ě n í:

Uvedené ustanovení porušila organizace tím, že v účetním výkazu za rok 1994 vykazala v položce "provozní dotace" údaje, které neodpovídaly údajům o čerpání státního příspěvku na činnosti uvedené v tabulkách pro zúčtování vztahů se státním rozpočtem. Dále byl kontrolou vazby mezi výsledky inventarizace a účetním výkazem Výsledovka Úč ROPO 4 - 02 k 31. 12. 1994 konstatován rozdíl ve výši 161 241,17 Kč. Tento rozdíl znamenal snížení nákladů organizace.

d) ustanovení § 12 odst. 2 a 3 zákona č. 563/1991 Sb., které stanoví:

"Účetní zápisy provádějí účetní jednotky srozumitelně, přehledně a způsobem zaručujícím jejich trvanlivost."

"Účetní jednotky uspořádají účetní zápisy způsobem, který umožní ověřit zaúčtování všech účetních případů v účetním období, a tak, aby zabránily neoprávněným změnám a úpravám těchto zápisů.";

O d ů v o d n ě n í:

Uvedená ustanovení organizace porušila tím, že účetní písemnosti nejsou řádně označeny a některé účetní operace zaznamenané v počítači jsou zřejmě pouze z příslušného předkontačního dokladu, dále tím, že provedení účetnictví používá prostředky výpočetní techniky, a provozovaný program nezabraňuje dodatečným neúčetním opravám účetních zápisů tak, aby bylo zřejmé, jaký byl původní zápis.

e) ustanovení § 14 odst. 1 a 2 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Účetní jednotky účtující v podvojně účetní soustavě sestavují účtový rozvrh ..."

"Účetní jednotky sestavují účtový rozvrh podle odstavce 1 pro každý rok; ...";

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení porušila organizace tím, že pro účetní období roku 1994 nesestavila účtový rozvrh.

f) ustanovení § 18 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Příloha obsahuje údaje týkající se způsobů oceňování, postupů odpisování, postupů účtování použitých v účetním období, za něž se účetní závěrka sestavuje ...";

O d ů v o d n ě n í:

Organizace porušila ustanovení tím, že zpracovala za rok 1994 přílohu ke zúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu bez údajů o způsobech oceňování, postupů odepisování a postupů účtování v účetním období.

g) ustanovení § 21 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 205/1991 Sb., které mj. stanoví:

"Příspěvková organizace zřizuje tyto fondy: ...

d) fond kulturních a sociálních potřeb ...";

O d ů v o d n ě n í:

Ustanovení porušila organizace v roce 1994 tím, že nezřídila fond kulturních a sociálních potřeb.

h) neoprávněně postupovala podle ustanovení § 6 odst. 2 nařízení vlády ČR č. 253/1992 Sb., jehož znění je uvedeno v části B bod 3 i);

O d ů v o d n ě n í:

Organizace vyplácela v roce 1994 neoprávněně pracovníkům mzdový tarif zvýšený o 25 % s odvoláním na uvedené nařízení. Na organizaci se toto nařízení vlády nevztahovalo. Tento postup byl zastaven až na základě kontroly provedené ministerstvem, a to od září 1994.

Shrnutí:

Provedená kontrola prokázala řadu nedostatků v řídicí a kontrolní činnosti ministerstva. V jím zřízených příspěvkových a rozpočtových organizacích je významné porušení řady ustanovení souvisejících s účetnictvím a inventarizacemi majetku a závazků.

Jde zejména o nedostatky systémového charakteru v organizačním zabezpečení změn, ke kterým zřízením rozpočtových a příspěvkových organizací v působnosti ministerstva došlo. Zřizovatelem nebyla věnována dostatečná pozornost tomu, aby vypracované statuty a zřizovací listiny nově vzniklých organizací byly v souladu s právními předpisy.

U příspěvkových organizací bylo opomenuto vytvoření potřebných podmínek pro vedlejší hospodářskou (podnikatelskou) činnost, která by měla snížit potřebu provozních a investičních příspěvků z rozpočtových prostředků, a její legalizace. Organizacím nebyl kvalifikovaně stanoven hospodářský výsledek.

V souladu s plánem kontrolní činnosti kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jana Krejčová.